

Jugovzhodna Slovenija - Kmetijsko gozdarski zavod Novo mesto / Vinska trta

/ 104. ZATIRANJE AMERIŠKEGA ŠKRŽATKA V TRSNICAH, MATIČNJAKIH IN MATIČNIH VINOGRADIH

104. ZATIRANJE AMERIŠKEGA ŠKRŽATKA V TRSNICAH, MATIČNJAKIH IN MATIČNIH VINOGRADIH - 03.08.2023 13:57 - Zaključeno

Imetniki matičnih vinogradov, matičnjakov in trsnicarji imate v skladu s Pravilnikom o ukrepih za preprečevanje širjenja in zatiranja zlate trsne rumenice obveznost najmanj treh tretiranj proti **ameriškemu škržatku**. Obenem pa opozarjamo tudi na dolžnost njegovega **spremljanja z rumenimi lepljivimi ploščami**. Če je na rumeno lepljivo ploščo, po tretjem opravljenem treniranju, v mesecu avgustu, ulovljen vsaj en škržatek, je treba tretiranje ponoviti. To tretiranje je namenjeno predvsem zatiranju škržatkov, ki v matični vinograd, matičnjak ali trsnico priletijo iz okolice.

V matičnih vinogradih, matičnjakih in trsnicah je obvezno zatiranje ameriškega škržatka povsod po Sloveniji, to je v razmejenih območjih in izven njih.

Po tretjem tretiranju **v matičnih vinogradih** priporočamo: **BIOTIP FLORAL** (1,6 l/ha; možne tri uporabe letno), **FLORA VERDE** (1,6 l/ha; možne tri uporabe letno) **DECIS 100 EC** (0,75 l/ha; le 1 × v rastni dobi; zatira tudi *grozne sukače*) ali **MAVRIK 240 EW** (0,2 l/ha pri porabi vode od 500 do 1000 l/ha; največ 2 × v rastni dobi; karenca 21 dni).

Pri tretjem tretiranju **v matičnjakih in trsnicah** pride v poštev **MAVRIK 240 EW** (0,2 l/ha pri porabi vode od 500 do 1000 l/ha; največ 2 × v rastni dobi; karenca 21 dni).

Spremljanje ulova odraslih osebkov ameriškega škržatka na rumene lepljive plošče:

V vinogradih za pridelavo grozdja v razmejenem območju zlate trsne rumenice, kakor tudi **na brajdah in ohišnicah**, je nameščanje rumenih lepljivih plošč priporočljivo za ugotavljanje stanja populacije in oceno uspešnosti zatiranja ameriškega škržatka.

V matičnih vinogradih, matičnjakih in trsnicah je spremljanje *ameriškega škržatka* z rumenimi lepljivimi ploščami obvezno.

V sredino vinograda, matični vinograd, trsnico ali matičnjak namestite najmanj 3 rumene lepljive plošče. Če je površina večja od 2 ha, število plošč ustrezno povečate (površina nad 2 do 5 ha ... 6 plošč; nad 5 ha ... 9 plošč).

Plošče izobesite v senčeni del trte, na žico ali trto, ker se škržatki najraje zadržujejo v senci. V trsnici izobesite plošče na količke, ki jih postavite na grebenih. Pri nameščanju pazite, da se plošče ne prilepijo na listje trte.

Rumene lepljive plošče pregledujete 1 × tedensko in jih menjate na 14 dni. Ulov redno beležite. V vinogradih za pridelavo grozdja spremljate ulov do konca avgusta, v matičnih vinogradih, matičnjakih in trsnicah pa do sredine septembra.

Kdor ameriškega škržatka ne prepozna, se lahko za pomoč obrne na Javno službo zdravstvenega varstva rastlin (na KGZS – Zavod Novo mesto).

Več informacij o zlati trsni rumenici in zatiranju ameriškega škržatka je na spletni strani Uprave za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin: <https://www.gov.si/teme/zlata-trs-na-rumenica/>.

OPOZORILO:

Vsa sredstva, ki jih uporabljamo za zatiranje ameriškega škržatka, so nevarna za čebele. Zato je pomembno, da se tretiranje opravi takrat, ko je trta že povsem zaključila s cvetenjem. Nanos opravite v poznih večernih ali zgodnjih jutranjih urah (dve uri po sončnem zahodu do dve uri pred sončnim vzhodom), ko so čebele v panjih in ne letijo. Pred tretiranjem odstranite cvetoči podrast.

Vsa fitofarmacevska sredstva je potrebno uporabljati v skladu z navodili za uporabo in navedbami na etiketi ter upoštevati Pravilnik o pravilni uporabi fitofarmacevtskih sredstev.

Nanos FFS

Cvetoča podrast v vinogradih mora biti v času tretiranja z insekticidi zaradi varovanja čebel in drugih opraševalcev pokošena, oziroma mora biti na drug način preprečeno, da bi jo FFS doseglo. Nanos mora biti izveden na način, da se prepreči zanašanje škroplne brozge na sosednje parcele.

Za doseganje večje učinkovitosti delovanja insekticidov priporočamo njihovo uporabo v večernih oziroma nočnih urah. Rastline v času aplikacije ne smejo biti v stresu (npr. vročinski stres), sicer se učinkovitost sredstva lahko zmanjša.

Insekticidov na osnovi a.s. piretrin (Flora verde in Biotip floral) se ne sme uporabljati v vročini in na neposredni sončni svetlobi. Priporoča se uporabo v večernih urah in pri nižjih temperaturah zraka. Ob njihovi uporabi rastline temeljito omočimo tudi na spodnji strani listov, kjer se običajno nahaja ameriški škržatek. Pripravki iz skupine piretroidov za dobro delovanje potrebujejo ustrezen pH in sicer pod 6,5.

Da dosežemo **dobro omočenje rastlin** in povečamo učinkovitost insekticidov, priporočamo povečano porabo vode (vsaj 400 l vode/ha) in uporabo močil. Učinkovitost sredstev za zatiranje ameriškega škržatka je zelo odvisna od učinkovitega nanosa, zato je priporočljiva uporaba klasičnih pršilnikov.

Za pripravek **Movento SC 100** priporočamo samostojno uporabo. Mešanje z drugimi fitofarmacevtskimi sredstvi se odsvetuje zaradi možne zmanjšane učinkovitosti tega sredstva.

Podatki o fitofarmacevtskih sredstvih

DECIS 100 EC

Decis 100 EC se uporablja na trti za pridelavo vinskega in namiznega grozdja za zatiranje ameriškega škržatka (*Scaphoideus titanus*) v odmerku 75 ml/ha, ob porabi vode 500-1000 L/ha; s sredstvom se tretira od razvojne faze, ko je peti list razvit, do faze, ko so jagode zrele za trganje (BBCH 15-89) oziroma v skladu z napovedjo opazovalno napovedovalne službe za varstvo rastlin.

S sredstvom se lahko na istem zemljišču tretira največ enkrat v eni rastni sezoni. Prav tako se v isti rastni sezoni na istem zemljišču ne sme uporabljati drugih fitofarmacevtskih sredstev (z izjemo pasti), ki vsebujejo aktivno snov deltametrin. Potrebno se je izogibati tretiranju v času visokih temperatur zraka. Decis 100 EC se lahko uporabi v fenofazah od BBCH 15 do 89. Tudi pripravek **Decis 100 EC** spada v skupino sintetičnih piretroidov in negativno vpliva na plenilske pršice iz družine Phytoseiidae – naravne sovražnike rdeče sadne pršice in pršic šiškaric (akarinoze in erinoze). Zato lahko v škropljenih vinogradih pride do prerazmnožitve omenjenih škodljivcev.

Za dobro delovanje je potreben ustrezen pH in sicer pod 6,5.

MAVRİK 240 EW

Mavrik 240 EW je kontaktni insekticid. Uporablja se za zatiranje ameriškega škržatka na trti za pridelavo vinskega in namiznega grozdja vključno z matičnimi vinogradi ter v matičnjakih in trsnicah v odmerku 0,2 l/ha pri porabi vode od 500 do 1000 l/ha. Na istem zemljišču se lahko uporabi največ dvakrat v eni rastni sezoni z najmanj 14 dnevnim intervalom. Tretiranje se sme opraviti od razvojne faze jasno vidnih socvetij do faze mehčanja jagod (BBCH 53 do 85). Tretiranje proti ameriškemu škržatku se lahko izvede samo na podlagi napovedi javne službe zdravstvenega varstva rastlin. Poraba vode ne sme biti manjša od 500 l. Zaradi zaščite vodnih organizmov je treba pri tretiranju trte upoštevati netretiran varnostni pas 50 m tlorisne širine od meje brega voda 1. in 2. reda. Pri tretiranju je treba preprečiti onesnaženje vodotokov, vodnjakov, jezer in izvirov tako, da se upošteva predpise s področja varovanja voda. Zaradi varovanja čebel se sredstvo lahko uporabi le, če niso prisotne čebele na gojenih rastlinah ali podrastih. Tudi pripravek **Mavrik 240 EW** spada v skupino sintetičnih piretroidov in negativno vpliva na plenilske pršice iz družine Phytoseiidae – naravne sovražnike rdeče sadne pršice in pršic šiškaric (akarinoze in erinoze). Zato lahko v škropljenih vinogradih pride do prerazmnožitve omenjenih škodljivcev.

PRIPRAVKI NA OSNOVI PIRETRINA

Na osnovi aktivne snovi piretrin sta pri nas dovoljena za zatiranje ameriškega škržatka pripravka **Flora verde** in **Biotip floral**. Na podlagi preverjanja pristojnih služb na MKGP uporaba piperonil butoksida, ki ga vsebujeta ta dva pripravka, v ekološki pridelavi ni spoma, zato se lahko uporabljata v ekoloških vinogradih.

Pripravka **Flora verde** in **Biotip floral** uporabimo na trti za pridelavo vinskega in namiznega grozdja v 0,16% koncentraciji oziroma v odmerku 1,6 l/ha. Učinek je boljši z dodatkom ogrščičnega olja v koncentraciji 0,5 %. Rastline temeljito omočimo, tudi na spodnji strani listov. Priporoča se uporaba v večernih urah in pri nižjih temperaturah zraka. Sredstva se ne sme uporabljati v vročini in na neposredni sončni svetlobi. **Sredstva sta nevarni za čebele!** Mešanje z drugimi fitofarmacevtskimi sredstvi se ne priporoča.

Sredstva sta primerna za zmanjševanje populacij ameriškega škržatka. V primeru močnejšega napada ali ugotovljene navzočnosti škodljivca tretiranje ponovimo po 7 do 15 dneh. Oba pripravka sta registrirana tudi za zmanjševanje številčnosti križastega in pasastega grozdnega sukača. S sredstvom se ne sme tretirati v območju 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. in 2. reda. S pripravki na podlagi piretrina lahko opravimo skupno največ 3 tretiranja v rastni dobi.

Za dobro delovanje je potreben ustrezen pH in sicer pod 6,5.

Datum objave obvestila: 03.08.2023 13:57

Obvestilo prognostičnega centra: Jugovzhodna Slovenija/Kmetijsko gozdarski zavod Novo mesto

Objavil/a: BAJEC Domen

Pripravil: **Domen Bajec**

Seznam registriranih FFS

